

**UCHWAŁA NR XLII//17
RADY GMINY ZGIERZ**

z dnia 2017 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na
2018 rok**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j.: Dz. U. z 2017 r., poz. 1875) oraz art 4¹ ust. 1, ust. 2 i ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j.: Dz. U. z 2016 r., poz.487 ze zmianami), Rada Gminy Zgierz

uchwała, co następuje:

- § 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2018 rok stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Zgierz.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2018 roku i podlega ogłoszeniu.

Wójt Gminy Zgierz

Barbara Kaczmarek

UZASADNIENIE

do projektu Uchwały Rady Gminy Zgierz w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2018 rok.

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1875) stanowi, że prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych należy do zadań własnych gminy.

W związku z powyższym zadania te prowadzone są w oparciu o Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych uchwalany corocznie przez Radę Gminy.

W programie na rok 2018 zawarta jest kontynuacja podejmowanych na terenie gminy działań, które mają na celu zapobieganie powstawania nowych problemów uzależnień oraz zmniejszanie tych, które już występują.

Wójt Gminy Zgierz

Barbara Kaczmarek

Załącznik do Uchwały Nr XLII//17

Rady Gminy Zgierz

z dnia grudnia 2017 r.

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA 2018 ROK.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2018 określa gminną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizowania szkód społecznych i zdrowotnych wynikających z nadużywania alkoholu. Podstawą działań założonych w programie jest ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j.: Dz. U. z 2016 r., poz. 487 ze zmianami), ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz.U. z 2015 r., poz. 1916) oraz założenia zawarte w załączniku do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016 - 2020.

Ustawa o zdrowiu publicznym wprowadziła zadania z zakresu zdrowia publicznego oraz zasady ich finansowania, wskazując jednocześnie wśród realizatorów jednostki samorządu terytorialnego. Dokumentem, który z kolei wskazuje konkretne zadania dla samorządów, jest Narodowy Program Zdrowia na lata 2016–2020, przyjęty w formie załącznika do Rozporządzenia Rady Ministrów. To podstawowy dokument polityki zdrowia publicznego, który wyznacza cele strategiczne i operacyjne oraz najważniejsze zadania do realizacji na rzecz poprawy zdrowia i życia społeczeństwa.

Celem operacyjnym nr 2 Narodowego Programu Zdrowia jest „profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi”. W ramach tego celu mieści się m.in. program: Krajowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. I właśnie na tym poziomie Narodowego Programu Zdrowia znajdują się konkretne zadania z ww. obszarów oraz wskazani realizatorzy, w tym jednostki samorządu terytorialnego.

Ustawa o zdrowiu publicznym wprowadziła zmiany do ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Między innymi art. 4¹ ust. 2 otrzymał brzmienie: „Realizacja zadań, o których mowa w ust. 1, jest prowadzona w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych stanowiącego część strategii rozwiązywania problemów społecznych, uchwalanego corocznie przez radę gminy, uwzględniającego cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, określone w Narodowym Programie Zdrowia”.

Realizacja tych zadań prowadzona jest w oparciu o program profilaktyki i rozwiązania problemów alkoholowych, który corocznie uchwalany jest przez Radę Gminy Zgierz.

Głównym celem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zwanego dalej „programem” jest podejmowanie działań zmierzających do zapobiegania powstawaniu nowych problemów uzależnień oraz zmniejszania rozmiarów tych, które aktualnie występują.

Sposoby realizacji zadań zawartych w programie dostosowane są do potrzeb lokalnych i możliwości prowadzenia określonych działań w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe.

Program obejmuje profilaktykę, leczenie, pomoc rodzinom z problemem alkoholowym, edukację społeczną i działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa oraz przestrzegania prawa, a tym samym skierowany jest do szerokiego grona odbiorców.

Nadużywanie alkoholu jest jednym z ważniejszych problemów społecznych na terenie gminy Zgierz. Ogrom nieszczęść jakie niesie za sobą nadużywanie alkoholu dotyka nie tylko osobę pijącą, ale przede wszystkim jej środowisko rodzinne, a zwłaszcza dzieci wychowywane w rodzinie z problemem alkoholowym. Negatywne wzorce funkcjonujące w rodzinie z problemem alkoholowym są bezpośrednią przyczyną wielu innych problemów społecznych. Konflikty rodzinne, a w konsekwencji całkowity rozpad rodziny, sieroctwo społeczne, agresja i przemoc w rodzinie przekładają się na problemy natury opiekuńczo - wychowawczej z dziećmi i młodzieżą.

Wzrost spożycia alkoholu związany jest z dynamiką rozwoju różnych zjawisk społecznych, z obecnością alkoholu na organizowanych imprezach kulturalnych, a także w życiu codziennym. Obserwacja tych zjawisk

powinna mieć odzwierciedlenie w sferze działań podejmowanych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Dokonując analizy problemu uzależnienia i procesów zachodzących w tym zakresie wzięto pod uwagę sytuację demograficzną społeczności gminy, stan bezrobocia, informacje z zakresu udzielonej pomocy społecznej, dane będące w dyspozycji policji, sądu rejonowego, prokuratury i poradni leczenia uzależnień.

Źródłem informacji dla gminy o osobach potrzebujących pomocy są także wychowawcy i pedagodzy szkolni, pracownicy służby zdrowia, osoby prowadzące zajęcia z zakresu terapii uzależnień.

W ostatnich latach średniorocznie ze specjalistycznej pomocy skorzystało:

w punkcie konsultacyjnym w Białej w roku 2011 - 97 osób, w roku 2012 - 140 osób, w 2013 roku - 94 osoby, w 2014 - 103 osoby, w 2015 roku 87 osób, w 2016 roku - 84 osoby, w punktach konsultacyjnych utworzonych w związku z zapobieganiem przemocy w rodzinie: w Dąbrówce Sowice, Giecznie, Słowiku, Smardzewie, Grotnikach - łącznie w roku 2011 - 50 osób, w roku 2012 - 226 osób, w roku 2013 - 156 osób, w roku 2014 - 286 osób, w roku 2015 - 114 osób, w roku 2016 - 86 osób.

Z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu skorzystały: w roku 2011 - 42 rodziny, w roku 2012 - 51 rodzin, w roku 2013 - 59 rodzin, w roku 2014 - 60 rodzin, w roku 2015 - 60 rodzin, w roku 2016 - 63 rodziny, z powodu narkomanii skorzystało w roku 2011 - 16 rodzin, w roku 2012 - 5 rodzin, w roku 2013 - 4 rodziny, w roku 2014 - 3 rodziny, w roku 2015 - 6 rodzin, w roku 2016 - 13 rodzin, a w związku z przemocą w rodzinie w roku 2011 - 7 rodzin, w roku 2012 - 2 rodziny - w roku 2013 - 1 rodzina, w roku 2014 - 14 rodzin, w roku 2015 - 2 rodziny, w roku 2016 - 2 rodziny.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w wyniku przeprowadzonych rozmów motywujących do podjęcia leczenia, skierowała do Poradni Leczenia Uzależnień na badania biegłych psychiatry i psychologa: w roku 2011 - 14 osób, w roku 2012 - 14 osób, w roku 2013 r. - 34 osoby, w roku 2014 - 33 osoby w roku 2015 - 30 osób, w roku 2016 - 27 osób.

W związku z uchylaniem się od podjęcia terapii przez niektórych zgłoszonych, Komisja wystosowała do Sądu Rejonowego w Zgierzu wnioski w sprawie wszczęcia postępowania o zobowiązanie do leczenia odwykowego w przedmiocie uzależnienia od alkoholu: w roku 2011 - 11, w roku 2012 - 15, w roku 2013 - 21, w roku 2014 - 30, w roku 2015 - 24, w roku 2016 - 24.

Z obserwacji wynika, że najczęściej spotykanymi przesłankami do wszczęcia procedury zobowiązującej do przymusowego leczenia w przedmiocie uzależnienia od alkoholu jest agresywne zachowanie osoby pijącej w stosunku do pozostałych domowników, demoralizacja małoletnich, zaniedbywanie życia rodzinnego, częste uchylanie się od podjęcia pracy przez osoby nadużywające alkoholu, nie łożenie na utrzymanie rodziny.

Przytoczone powyżej problemy związane z nadużywaniem alkoholu stanowią o zasadności podejmowania działań zmierzających do przeciwdziałania alkoholizmowi i minimalizacji szkód wynikających z jego nadużywania, a tym samym o konieczności realizowania zadań wynikających z programu.

Program jest częścią Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Zgierz, uchwalonej w oparciu o przepisy ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j.: Dz. U. z 2017 r., poz. 1769 ze zmianami).

Rozdział 1.

Cel główny programu:

1. Podstawowym celem programu jest inicjowanie i prowadzenie działań, które przyczynią się do zapobiegania powstawania nowych zjawisk alkoholowych oraz zmniejszenia rozmiarów już istniejących negatywnych zjawisk związanych ze spożyciem alkoholu.

Cel ten realizowany będzie poprzez:

- 1) ograniczenie spożywania alkoholu przez osoby niepełnoletnie i dorosłych;
- 2) kreowanie lokalnej polityki rozwiązywania problemów alkoholowych, służącej zmniejszeniu aktualnych i zapobieganiu nowym problemom alkoholowym;
- 3) promowanie postaw społecznych i propagowanie zdrowego stylu życia poprzez wprowadzenie profesjonalnych programów profilaktycznych;
- 4) zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 5) stwarzanie alternatywnych i ciekawych form spędzania wolnego czasu przez młodzież szkolną.

Rozdział 2.

Cele szczegółowe programu

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu poprzez:

- 1) prowadzenie punktu informacyjno - konsultacyjnego w Białej dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin;
- 2) umożliwienie osobom uzależnionym uczestniczenia w programach terapeutycznych i psychoedukacyjnych;
- 3) szkolenia z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych dla osób wspierających uzależnionych i ich rodzin;
- 4) współpracę ze środowiskami wzajemnej pomocy i organizacjami pozarządowymi poprzez kierowanie do tych środowisk osób nadużywających alkoholu.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie poprzez:

- 1) organizowanie pomocy prawnej, psychologicznej i terapeutycznej dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu;
- 2) współpracę Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z Zespołem Interdyscyplinarnym w zakresie udzielania pomocy ofiarom przemocy w rodzinie;
- 3) podejmowanie działań zmierzających do objęcia leczeniem odwykowym osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin , a w szczególności:
 - a) przyjmowanie wniosków w sprawie leczenia odwykowego osób uzależnionych od alkoholu,
 - b) prowadzenie rozmów z osobami nadużywającymi alkoholu i motywowanie do podjęcia leczenia,
 - c) kierowanie na badanie przez biegłych psychiatrę i psychologa w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania sposobu leczenia osób, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od pracy albo systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny,
 - d) współpracę z Poradnią Terapii Uzależnienia od Alkohol i Współuzależnienia oraz Dziennym Oddziałem Leczenia Uzależnień przy Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym w Zgierzu,
 - e) kierowanie do Sądu Rejonowego w Zgierzu wniosków w sprawie zastosowania obowiązku poddania się leczeniu uzależnienia,
 - f) współpracę z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, policją, prokuraturą, kuratorami sądowymi w celu zwiększenia skuteczności podejmowanych działań w stosunku do osób uzależnionych.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych, poprzez:

- 1) organizowanie i dofinansowywanie szkolnych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży związanych z prowadzeniem działalności profilaktycznej i propagowaniem trzeźwości wśród młodzieży szkolnej, prowadzenie zajęć edukacyjno - informacyjnych i warsztatowych dotyczących problemów uzależnienia od alkoholu i nikotyny;
- 2) organizowanie form spędzania wolnego czasu dla dzieci młodzieży szkolnej (koła zainteresowań, imprezy plenerowe, rajdy, wycieczki zajęcia sportowe, zajęcia i konkursy plastyczne, muzyczne, teatralne, wyjazdy do kina i do teatru);
- 3) organizowanie lub wspieranie w organizowaniu zielonych szkół i innych form wypoczynku dla dzieci i młodzieży połączonych z warsztatami profilaktyki uzależnień;
- 4) prowadzenie działalności świetlicy środowiskowej w Grotnikach, realizowanie w niej programów profilaktycznych, edukacyjnych i rozwojowych, dożywianie i pomoc w nauce (w okresie roku szkolnego z wyłączeniem wakacji);
- 5) organizowanie szkoleń edukacyjnych dla rodziców, opiekunów, nauczycieli i pedagogów szkolnych (w okresie: marzec - czerwiec, październik - grudzień);

- 6) udział w profilaktycznych kampaniach edukacyjnych dotyczących promocji zdrowia i przeciwdziałania uzależnieniom;
- 7) współpraca z klubami, stowarzyszeniami sportowymi z terenu Gminy Zgierz w zakresie organizowania zajęć sportowych.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych poprzez:

- 1) wspieranie i dofinansowywanie działalności instytucji, stowarzyszeń i organizacji pożytku publicznego ukierunkowanych na realizację zadań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego poprzez:

- 1) podejmowanie działań interwencyjnych w przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim i nietrzeźwym oraz złamania zakazów promocji i reklamy napojów alkoholowych;
- 2) występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 3) opiniowanie, w formie postanowień, wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych;
- 4) kontrola punktów sprzedaży napojów alkoholowych, co do zgodności przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia.

6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej w zakresie:

- 1) współorganizowania i dofinansowywania programów profilaktycznych, aktywizujących i samopomocowych dla osób uzależnionych i ich rodzin.

Rozdział 3.

Zasady finansowania programu oraz wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1. Źródłem finansowania zadań określonych w programie są środki finansowe planowane w wysokości 128.800,- zł, pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych i wykorzystywane będą zgodnie z rocznym planem finansowym Gminy Zgierz.

2. Wynagrodzenie dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w posiedzeniach wynosi równowartość sześciu diet krajowych.

Rozdział 4.

Monitoring i ewaluacja programu

1. Cele i zadania programu będą podlegać ewaluacji i odpowiadać na potrzeby mieszkańców Gminy Zgierz w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

2. Wskaźniki monitoringu:

- 1) liczba osób objętych działaniami pomocowymi;
- 2) liczba osób objętych działaniami edukacyjnymi, profilaktycznymi i informacyjnymi;
- 3) liczba osób objętych terapią;
- 4) liczba i efektywność kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych,

Rozdział 5.

Postanowienia końcowe

1. Program został zaplanowany do realizacji w ciągu całego roku. Dla działań nie mających charakteru ciągłego określone zostały szczegółowe terminy realizacji.

2. Inicjatorem i koordynatorem zadań wynikających z programu jest Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Wójt Gminy Zgierz

Barbara Kaczmarek

Sprawy w sprawie
jako
właściciel